

УДК 336.74

JEL E58, F31

DOI 10.32782/2617-5940.2.2024.1

Олена Береславська

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансових ринків та технологій,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8856-2478>
E-mail: bereslav@bigmir.net

СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В СТРУКТУРІ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ

Анотація. У статті досліджуються питання сучасних трансформацій у структурі міжнародних валютних резервів центральних банків та змін у золотовалютних резервах Національного банку України. Зазначається, що міжнародні резерви мають специфічну структуру авуарів, серед яких монетарне золото, валюта та депозити, цінні папери (боргові та пайові), резервна позиція в МВФ та спеціальні права запозичення. Наголошується, що структуру міжнародних резервів та співвідношення часток авуарів або активів, формує центральний банк країни відповідно своїм потребам та стану економіки. Визначено фактори, які сприяють трансформаційним змінам в структурі загальних світових міжнародних резервах. До таких факторів віднесено: зменшення частки доларів та збільшення часток нетрадиційних резервних валют (китайського юаня, південнокорейської вони, сингапурського долару і скандинавських валют.); намагання країн, що розвиваються емітувати більше боргових інструментів у валютах країн-кредиторів, зокрема таких як Китай; потенційна конкуренція між фіатними та цифровими грошами, створення платіжних систем для цифрових валют. Проаналізовано структуру загальних міжнародних резервів центральних банків, на основі чого зроблено висновок про повільну динаміку змін в цій структурі. Однак тенденція до скорочення обсягів долару в міжнародних резервах має місце. Також проаналізовано структуру міжнародних валютних резервів Національного банку України. На основі даного аналізу проілюстровано, що у резервах НБУ переважає американський долар, частка інших резервних валют, крім євро, має тенденцію до зниження. Також встановлено, що у структурі міжнародних резервів НБУ основне місце належить цінним паперам, які є дохідним та ліквідним інструментом хоча й мають певний рівень ризикованості, пов'язаний з мінливістю процентних ставок.

Ключові слова: міжнародні валютні резерви, центральний банк, валютна структура, боргові цінні папери, монетарне золото, платіжний баланс.

Olena Bereslavska

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of the Department of Finance Markets and Technologies,
State Tax University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8856-2478>
E-mail: bereslav@bigmir.net

MODERN TRANSFORMATIONS IN THE STRUCTURE INTERNATIONAL FOREIGN EXCHANGE RESERVES OF CENTRAL BANKS

Abstract. The article examines the issues of modern transformations in the structure international currency reserves of central banks and changes in the gold and currency reserves of the National Bank of Ukraine. It is noted that international reserves have a specific structure of holdings, including monetary gold, currency and deposits, securities (debt and equity), a reserve position in the IMF and special borrowing rights. It is emphasized that the structure of international reserves and the ratio shares of holdings or assets is formed by the country's central bank in accordance with its needs and the state of the economy. Factors contributing to transformational changes in the structure of the world's general international reserves are determined. Such factors include: a decrease in the share of dollars and an increase in the share of non-traditional reserve currencies (Chinese yuan, South Korean won, Singapore dollar and Scandinavian currencies); the efforts of developing countries to issue more debt instruments in the currencies of creditor countries, in particular such as China; potential competition between fiat and digital money, creation of payment systems for digital currencies. The structure of general international reserves of central banks was analyzed, based on which a conclusion was drawn about the slow dynamics of changes in this structure. However, there is a tendency to reduce the volume of the dollar in international reserves. The structure of the international currency reserves of the National Bank of Ukraine was also analyzed. Based on this analysis, it is illustrated that the American dollar prevails in the reserves of the NBU, the share other reserve currencies, except the euro, tends to decrease. It was also established that in the structure of international reserves of the NBU, the main place belongs to securities, which are an income and liquid instrument, although they have a certain level of risk associated with the volatility of interest rates.

Keywords: international currency reserves, central bank, currency structure, debt securities, monetary gold, balance of payments.

Вступ. Міжнародні валютні резерви відіграють вирішальну роль у підтримці макроекономічної та макрофінансової стабільності в будь-якій країні світу. За своєю сутністю ці резерви є активами в іноземній валюті, які формуються та утримуються центральними банками, створюючи подушку безпеки для подолання наслідків непередбачуваних руйнівних фінансових криз, підтримки вартості їхньої внутрішньої валюти, забезпечення стабільності платіжного балансу. Важливість міжнародних резервів можна зрозуміти також з того факту, що вони виступають буфером у впливі зовнішніх шоків на внутрішній грошовий ринок і допомагають підтримувати довіру інвесторів та кредиторів до економіки країни.

Масштабна економічна криза, з якою світова економіка зіткнулася в 2020–2021 роках, фінансова нестабільність та геополітична напруженість, що спостерігається сьогодні як результат м'якої монетарної політики центральних банків протягом 2021–2022 років та проведення повномасштабної війни в Україні, акцентують увагу на важливості визначення одним із ключових завдань у сфері монетарного регулювання – формування достатнього рівня та адекватної структури міжнародних резервів з точки зору їх стійкості до можливих кризових явищ.

Літературний огляд. Питання формування міжнародних валютних резервів центральних банків, їх достатній рівень, а також оптимальна внутрішня структура знаходяться у полі зору як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Зокрема, Дж. Айзман, Н. Меріон на прикладі 125 країн досліджували достатність міжнародних резервів та їх роль під час кризових явищ [1]. М. Обстфельд, Дж. Шамбо, А. Тейлор пов'язували питання достатності міжнародних резервів з обраними режимами валютних курсів [2]. О. Береславська розглядала, систематизувала критерії оптимального рівня обсягів золотовалютних резервів центральних банків та НБУ [3, 4]. Колективом авторів вітчизняних науковців досліджувалися питання формування та впливу обсягів міжнародних резервів НБУ на рівень валютної безпеки в Україні [5]. Незважаючи на достатню кількість наукових праць з даної тематики, більш глибокого дослідження потребують тенденції, які генерують трансформації у валютній структурі активів та інструментів міжнародних резервів центральних банків.

Метою статті є дослідження сучасних тенденцій та факторів трансформації структури загальних світових міжнародних валютних резервів центральних банків та зміни у структурі активів та інструментів золотовалютних резервів НБУ.

Методологія. У процесі дослідження для досягнення поставленої мети застосовано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання, а саме: метод узагальнень для розгляду наукових підходів та експертної оцінки щодо об'єкту дослідження; аналізу та синтезу, статистичних порівнянь, групування вибірки – застосовувалися оцінки для оцінки структурних трансформацій у загальних міжнародних резервах країн світу та золотовалютних резервах Національного банку України.

Основна частина. Міжнародні резерви включають в себе всі фінансові активи країни, контрольовані органами державного управління і номіновані в іноземній валюті. Формування міжнародних резервів є

невід'ємною частиною економічної політики країни, а визначення їх обсягу та структури – основна функція центрального банку.

Міжнародний валютний фонд (МВФ) визнає грошові фонди, сформовані в іноземній валюті міжнародними резервами тільки в тому випадку, якщо вони знаходяться під управлінням органів грошово-кредитного регулювання і використовуються у тому числі для регулювання динаміки валютного курсу та платіжного балансу.

Згідно класичної класифікації МВФ, структура міжнародних резервів складається з таких авуарів, як: монетарне золото; спеціальні права запозичення (СДР – валюта МВФ); резервна позиція в МВФ; валюта і валютні депозити; цінні папери (боргові та пайові цінні папери, номіновані в іноземній валюті та емітовані нерезидентами); похідні фінансові інструменти (виключно пов'язані з активами, що входять до міжнародних резервів) [6].

Співвідношення часток активів у загальних обсягах міжнародних резервів визначається ЦБ. Дослідження показують, що в сировинних економіках істотна частка резервів зберігається у валюті та депозитах, що пояснюється: по-перше, більшою волатильністю платіжного балансу та необхідністю підтримки високої ліквідності резервних активів; по-друге, залежністю обсягів резервів від режиму валютного курсу, що обрав ЦБ [2].

Льова частка міжнародних резервів майже у всіх країнах припадає на цінні папери. Інвестування в боргові папери, номіновані у найбільш ліквідних світових валютах, є універсальним засобом з позиції ефективного управління міжнародними резервами. Наприклад центральні банки вкладаються у US treasuries (трежеріс – казначейські облигації, що емітуються Міністерством фінансів США), які є одним із найбільш ліквідних інструментів на світовому борговому ринку і забезпечують достатню прибутковість. Однак, дохідність зазначених цінних паперів є достатньо волатильною, так як вона формується під дією двох ключових факторів: динаміки процентної ставки ФРС (що вона вища, тим вищою є дохідність за випущеними трежеріс, і тим нижчою є їхня ціна); економічної ситуації у світі. Наприклад, банківська криза, що спостерігалась у США до середини березня 2023 року призвела до падіння дохідності та зростання цін. Тому, отримуючи додаткову прибутковість, центральні банки приймають на себе відсотковий ризик, який вони намагаються захеджувати через похідні фінансові інструменти, виключно пов'язані з активами, що входять до міжнародних резервів.

Використання монетарного золота у якості резервного активу, незважаючи на його низьку порівняно з цінними паперами, валютою та депозитами ліквідність, також є доцільним. Золото, будучи класичним захисним активом, може забезпечити прибутковість під час криз, так як воно зростає в ціні.

Набір валют, що формують міжнародні валютні резерви центральних банків, залишається незмінним десятки років. Проте геополітичні зрушення та технологічні новації, які у період пандемії COVID-19 та після неї значно прискорилися, змінюють характер світової економіки та використання валют у міжнародних розрахунках.

В даний час існує приблизно 180 національних валют, але деякі з них не є навіть частково конвертовані і тому не використовуються у міжнародних платіжних системах. При цьому окремі валюти, що отримали статус резервних, широко використовуються в міжнародних операціях, наприклад, для виставлення рахунків, оплати експорту та імпорту, а також випуску боргових інструментів або зарубіжних інвестицій. До цих валют належать долар США, євро, меншою мірою японська єна, британський фунт стерлінгів та деякі інші.

У цих валютах центральні банки з давніх часів зберігають міжнародні резерви. Вище вже зазначалося, що резерви призначені для підтримки міжнародних операцій, оскільки дозволяють офіційним органам країн фінансувати потреби платіжного балансу, здійснювати інтервенції на валютних ринках та забезпечувати іноземною валютою вітчизняних економічних суб'єктів.

У робочому документі МВФ експертами з посланням на статистичну інформацію було проаналізовано склад загальних світових валютних резервів центральних банків і фактори, що сприяють трансформаційним змінам в їх структурі після пандемії коронавірусу. Одним із ключових висновків став той факт, що зміни у структурі резервів ЦБ були мінімальними незважаючи на зростаючу роль Китаю у світовій економіці. Долар все ще займав основні позиції у світі, а на китайський юань припадала лише невелика частка глобальних операцій, таких як емісія зовнішнього боргу або торгівлі операції на світовому валютному ринку. Фактична частка юаня становить лише 2,3%, порівняно з 42,7% для долара та 31,7% для євро [7].

Дослідження засвідчують, що фінансові зв'язки є основним фактором, що впливає на структуру світових валютних резервів, і останні десять років їхня роль зросла. Це вказує на те, що американська валюта продовжує домінувати у світовій фінансовій системі та торгівлі. У той же час економічна фрагментація та потенційна реорганізація глобальної економічної та фінансової діяльності зі створенням окремих блоків, що не перетинаються, потенційно можуть спонукати окремі країни використовувати у розрахунках та зберігати у своїх резервах інші міжнародні валюти.

Ще одним фактором, який сприятиме зменшенню доларових авуарів у резервах є намагання країн, що розвиваються випустити більше боргових інстру-

ментів у валютах країн-кредиторів, таких як Китай, з метою сприяння задоволенню збільшених потреб у фінансуванні. Експертні дослідження МВФ показують, що валюта, в якій номінований державний борг, є визначальним фактором формування структури міжнародних резервів країн, що розвиваються, який відображає бажання ЦБ забезпечити захист від ризиків, пов'язаних з борговими зобов'язаннями [7].

Двадцять перше сторіччя пов'язують з четвертою промисловою революцією, наслідком якої є технологічні прориви у всіх сферах діяльності людства. Пандемія прискорила досягнення у сфері фінансових технологій та технологій платежів. Потенційна можливість виникнення конкуренції з емітентами великих компаній приватного сектора, такими як Diem (платіжна система на основі блокчейн від Facebook), змусила найбільші центральні банки прискорити роботу зі створення цифрових валют та систем трансакторних платежів. Випуск цифрових валют ЦБ може підвищити попит на них, а передові технологічні платформи допоможуть новим валютам подолати деякі переваги існуючих валют. Залежно від впровадження та використання державних чи приватних цифрових грошей, центральні банки будуть змушені переосмислити склад резервів та способи їх зберігання у майбутньому.

Наведені вище фактори, які є джерелом поточних та потенційних трансформацій у структурі міжнародних резервів, спонукали проаналізувати валютну структуру загальних міжнародних резервів країн світу за попередній та поточний роки. Згідно з останніми даними структури офіційних валютних резервів, наведених у таблиці 1, можна побачити зниження обсягів долара США в розподілених валютних резервах центральних банків у другому кварталі 2023 року, стрімке зростання у третьому кварталі того ж року, і незначне зменшення – у другому кварталі 2024 року.

Скорочення обсягів долара США супроводжується зростанням обсягів інших валют, таких як євро та англійського фунта стерлінгів. Також спостерігається зростання обсягів так званих нетрадиційних резервних валют, включаючи австралійський долар, канадський долар, китайський юань, південнокорейську вону, сингапурський долар і скандинавські валюти (останні три валюти зазначені у графі інші валюти). Ці нетрадиційні валюти стають привабливими для систем управління

Таблиця 1
Світові міжнародні валютні резерви у розрізі валют по кварталам у 2023–2024 (млрд дол. США)

Структура валют	2 кв. 2023	3 кв. 2023	4 кв. 2023	1 кв. 2024	2 кв. 2024
Загальний обсяг світових валютних резервів	12,050.50	11,845.68	12,347.16	12,383.61	12,347.42
Розподілені валютні резерви, у т.ч.:	11,176.21	10,977.44	11,453.21	11,498.25	11,465.52
Долари США	6,640.39	6,496.75	6,690.71	6,774.82	6,675.45
Євро	2,204.44	2,146.83	2,284.33	2,253.79	2,265.29
Китайські юані	273,38	260,61	262,17	247,10	245,17
Японські ієни	600,18	601,30	651,68	654,52	641,07
Фунти стерлінгів	532,63	527,92	557,13	562,48	565,92
Австралійські долари	219,70	222,54	245,53	248,42	256,45
Канадські долари	279,60	275,40	296,47	295,64	306,85
Швейцарські франки	21,17	19,79	22,27	21,93	22,43
Інших валюти	404,72	426,30	442,92	439,56	486,89
Нерозподілені резерви	874,29	868,24	893,95	885,35	881,90

Джерело: складено автором за даними Міжнародного валютного фонду: <https://data.imf.org/?sk=e6a5f467-c14b-4aa8-9f6d-5a09ec4e62a4>

міжнародними резервами ЦБ, так як забезпечують диверсифікацію та більшу прибутковість, а також тому, що ці валюти легше купувати, продавати та зберігати в міру розвитку нових цифрових фінансових технологій (таких як автоматична підтримка двосторонніх котирувань та автоматизовані системи управління ліквідністю).

Дослідження показують, що скорочення доларових активів і збільшення обсягів резервів нетрадиційних валют, насправді відображає поведінку невеликої кількості великих власників резервів. Зокрема, Швейцарія, яка накопичила резерви за останнє десятиліття, має підстави зберігати більшу частину своїх резервів у євро, так як єврозона є її географічним сусідом і найважливішим торговим партнером [8, с. 17].

Насправді, ця динаміка має досить масштабний характер. У дослідженнях експертів МВФ за 2022 рік було виділено 46 країн, які проводять активну диверсифікацію, тобто країн, де частка валютних резервів, розміщених у нетрадиційних валютах, становила не менше 5% на кінець 2020 року. До них відносяться найбільші країни з розвинутою економікою і країни з ринками, що розвиваються, у тому числі більшість країн «Групи двадцяти». У 2022 році до цього списку приєдналися ще як мінімум три країни (Ізраїль, Нідерланди, Сейшельські острови) [8, с. 18–20].

Загалом міжнародна валютно-резервна система продовжує розвиватися, а проведений аналіз засвідчує тенденцію дуже поступового відходу від домінування долара і зростання обсягів нетрадиційних валют невеликих країн з відкритою економікою, які стали можливими у тому числі завдяки новим технологіям цифрової торгівлі.

Трансформації, що спостерігаються у структурі загальних міжнародних резервів світу, також можна

побачити й в Україні. Інформація, наведена у таблиці 2 засвідчує, що левова частка резервів зберігається у авуарах, номінованих у іноземній валюті – на рівні 93–95%. При цьому за 9 місяців 2024 року частка монетарного золота зросла, що відповідає загальносвітовій тенденції. Введені санкції проти певних країн сприяли зменшенню обсягів резервних валют та збільшенню частки монетарного золота.

Структуру міжнародних резервів, як зазначалося, формує ЦБ виходячи відповідно з внутрішніх та зовнішніх чинників, пов'язаних з міжнародною торгівлею, інвестуванням в цінні папери, припливом іноземної валюти у вигляді прямих та портфельних інвестицій тощо. В Україні з початку війни запроваджено режим фіксованого, а з часом – регульованого валютного курсу, який потребує підтримки та забезпечення стабільної динаміки курсоутворення гривні. Сформована структура авуарів міжнародних резервів НБУ дозволяє досягати обраної цілі і ефективно управляти резервами.

Також в Україні спостерігається тенденція трансформації структури міжнародних резервів у розрізі валют, але вона суттєво відрізняється від загальносвітової. Аналіз інформації, наведеної у таблиці 3 показує, що у 2021 році левова частка резервів зберігалась у американських доларах. При цьому, частки інших валют були незначними, серед яких частка резервів у євро перевищувала над англійським фунтом стерлінгів та японською ієною.

Однак, починаючи з 2022 року і до теперішнього часу частка американського долара у загальній структурі міжнародних резервів НБУ почала зростати, а інших валют – знижуватися. При цьому за 9 місяців 2024 року частка євро збільшилася до 5,4% проти 3,5%

Таблиця 2

Структура міжнародних резервів НБУ у розрізі авуарів у 2021–2024 рр.

Авуари	2021		2022		2023		2024 (на 01.09)	
	млн дол. США	%	млн дол. США	%	млн дол. США	%	млн дол. США	%
Загальний обсяг (млрд дол. США)	30 941		28 495		40 514		38 899	
Резерви в іноземній валюті	29 364	94,9	25 236	94,5	37 781	93,3	36 512	93,9
Резервна позиція МВФ	0,34	0,001	0,32	0,001	0,32	0,001	0,33	0,001
СДР	18,62	0,1	16,93	0,01	934	2,3	35,89	0,1
Монетарне золото	1 558	5	1 565	5,5	1799	4,4	2 350	6

Джерело: складено і розраховано за даними Національного банку України: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>

Таблиця 3

Структура міжнародних резервів НБУ у розрізі валют у 2021–2024 рр.
(частка у загальних обсягах, %)

Назва валюти	2021	2022	2023	2024 (на 01.09)
Долар США	80,2	83,6	90,1	87,5
Євро	7,1	6,3	3,5	5,4
Англійський фунт стерлінгів	1,5	1,2	0,6	0,3
Японська ієна	3,9	1,3	0,5	0,2
Китайський юань	2,1	2	0,8	0,4
Золото	5	5,5	4,4	6
Інші	0,1	0,1	0,1	0,1

Джерело: складено за даними Національного банку України [10]

у 2023 році, частки всіх інших валют, у тому числі й американського долара, мали тенденцію до зниження.

Така тенденція пов'язана з тим, що лівова частка розрахунків за експортно-імпортними операціями поточного рахунку платіжного балансу України здійснюється у американських доларах і євро. Зокрема, інформація, наведена у таблиці 4 показує, що найбільша частка розрахунків здійснюється у американських доларах, найменша – у інших валютах, до яких відноситься англійський фунт стерлінгів, японська ієна, китайський юань.

При формуванні структури міжнародних валютних резервів Національний банк керується ще фактором, пов'язаним з управління ними. Управління резервами входить до офіційної економічної політики, а конкретні обставини впливають на вибір варіантів як у сфері достатності резервів, так і цілей управління резервами. При управлінні резервами центральним банкам слід прагнути до забезпечення: 1) наявності їх у достатньому обсязі; 2) ефективного регулювання ризику ліквідності, ринкового та кредитного ризиків; 3) отримання доходів від розміщених коштів у розумному обсязі у середньо- та довгостроковій перспективі з урахуванням зазначених ризиків. Інформація щодо структури міжнародних резервів НБУ у розрізі інструментів, наведена у таблиці 5 засвідчує, що лівова частка резервів утримується у цінних паперах, частина з яких є казначейськими облігаціями США. Вони є достатньо ліквідним та дохідним інструментом, хоча й мають певний рівень ризикованості, пов'язаний з мінливістю процентних ставок.

Одним із важливих результатів управління резервними активами є отримання прибутку, тому орган управління резервами повинен прагнути до досягнення максимальної вартості резервів не виходячи при цьому за межі розумного ризику, які становлять основи управління резервами, так щоб резерви завжди можна було використовувати, коли у цьому виникне необхідність. Цим пояснюється яскраво виражене прагнення резервних портфельів активів уникнути ризику, а отже, і пріоритетність забезпечення ліквідності та безпеки порівняно з прибутковістю та врахуванням витрат на

підтримку активів. Це неминуче передбачає компроміс між ризиком і доходами в контекст визначення пріоритетів управління резервами.

Висновки. Проведене дослідження сучасних трансформацій в структурі міжнародних валютних резервів країн світу дало можливість дійти наступних висновків:

1. Серйозні зміни у складі загальних валютних резервів центральних банків на теперішній час відсутні. Однак повільна динаміка змін не означає, що у майбутньому ці процеси не прискоряться. З впровадженням в оборот цифрових валют ЦБ структура резервів може суттєво змінитися. При цьому, у відношенні світових економічних та фінансових тенденцій, так само як і геополітичних та технологічних змін, а також можливостей динамічнішої трансформації в майбутньому, існує значна невизначеність.

2. Збільшення частки нетрадиційних резервних валют, у тому числі й китайського юаня, відповідає зниженню частки долара США у резервах. Китайський уряд проводить політику з кількох напрямів сприяння інтернаціоналізації юаня, зокрема, розвиває транскордонну платіжну систему, проводить своп-операції і впроваджують пілотний проект використання цифрової валюти в обігу.

3. Зниження доларової частки міжнародних резервів відображає активну диверсифікацію структури активів та інструментів центральними банками. При цьому несподіваною тенденцією для експертів стало те, що зниження частки долара не супроводжувалося збільшенням частки фунта стерлінгів, ієн і євро, які разом з долларом історично становили спеціальні права запозичення – колективної валюти МВФ.

4. Структурні трансформації спостерігаються також у міжнародних валютних резервах Національного банку України. Однак на відміну від світових тенденцій, частка долара у резервах НБУ не зменшується, порівняно з іншими валютами. Це пояснюється зовнішньоекономічними розрахунками за статтями платіжного балансу, існуючим режимом валютного курсу гривні, попитом на американську валюту всередині країни.

Таблиця 4

Валютна структура розрахунків за операціями поточного рахунку операцій платіжного балансу України у 2021–2024 роках (у % до загального обсягу)

Назва валюти	2021		2022		2023		2024 (II кв.)	
	надходження	виплати	надходження	виплати	надходження	виплати	надходження	виплати
Долар США	65,8	53,2	63,2	51,8	66,8	51,8	64,8	48,9
Євро	30,3	42,7	31,8	44,4	30,5	44,9	32,7	48,5
Інші валюти	0,9	1,8	2,6	1,8	1,3	2,8	1,3	2,4

Джерело: складено автором за даними Національного банку України: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>

Таблиця 5

Структура міжнародних резервів НБУ у розрізі інструментів у 2021–2024 (частка у загальних обсягах, %)

Назва інструменту	2021	2022	2023	2024 (на 01.09)
Цінні папери	76,3	66,7	69,7	75,9
Монетарне золото	5	5,5	4,4	6
Готівка, кор. рахунки, депозити	18,6	27,8	25,9	18

Джерело: складено за даними Національного банку України: <https://bank.gov.ua/ua/markets/international-reserves-allinfo/tools-structure>

Список використаних джерел:

1. Aizenman J., Marion N. The high demand for international reserves in the Far East: What is going on? *Journal of the Japanese and International Economies*. 2003. Т. 17. № 3. Р. 370–400 URL: <https://ideas.repec.org/a/eee/jjieco/v17y2003i3p370-400.html>
2. Obstfeld M., Shambaugh J.C., Taylor A.M. Financial stability, the trilemma, and international reserves. *American Economic Journal: Macroeconomics*. 2010. Т. 2. № 2. Р. 57–94. URL: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/mac.2.2.57>
3. Береславська О.І. Золотовалютні резерви України: джерела поповнення та ефективність управління. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» серія «Економіка»*. 2014. Випуск 27. С. 63–68. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/3474/1/13.pdf>
4. Береславська О.І. Лібералізація механізму валютного регулювання в Україні. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» серія «Економіка»*. 2016. № 2(30). С. 43–50. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/226/159>
5. Lesnik T., Bereslavska O., Derkach Ju., Moskalenko N., Boldova A. The latest aspect of assessing the level of currency security of Ukraine. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2024. Том 4 (57). С. 32–35. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4438>
6. Керівництво з міжнародних резервів та ліквідності в іноземній валюті. URL: <https://www.imf.org/external/np/sta/ir/irprocessweb/dataguide.htm>
7. Reserve Currencies in an Evolving International Monetary System. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/Departmental-Papers-Policy-Papers/Issues/2020/11/17/Reserve-Currencies-in-an-Evolving-International-Monetary-System-49864>
8. Arslanalp S., Eichengreen B., Simpson-Bell C. The Stealth Erosion of Dollar Dominance: Active Diversifiers and the Rise of Nontraditional Reserve Currencies. Working Papers. 2022. № 58. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2022/03/24/The-Stealth-Erosion-of-Dollar-Dominance-Active-Diversifiers-and-the-Rise-of-Nontraditional-515150>
9. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <https://www.imf.org/en/home>
10. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>

References:

1. Aizenman J., Marion N. (2003) The high demand for international reserves in the Far East: What is going on? *Journal of the Japanese and International Economies*, vol. 17, no. 3, pp. 370–400 Available at: <https://ideas.repec.org/a/eee/jjieco/v17y2003i3p370-400.html>
2. Obstfeld M., Shambaugh J. C., Taylor A. M. (2010) Financial stability, the trilemma, and international reserves. *American Economic Journal: Macroeconomics*, vol. 2, no. 2, pp. 57–94. Available at: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/mac.2.2.57>
3. Bereslavska O. I. (2014) Zolotovaliutni rezervy Ukrainy: dzherela popovnennia ta efektyvnist upravlinnia. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia» serii «Ekonomika»*, is. 27, pp. 63–68. Available at: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/3474/1/13.pdf>
4. Bereslavska O. I. (2016) Liberalizatsiia mekhanizmu valiutnoho rehuliuвання v Ukraini. *Naukovi zapysky Na tsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia» serii «Ekonomika»*, no. 2(30), pp. 43–50. Available at: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/226/159>
5. Lesnik T., Bereslavska O., Derkach Ju., Moskalenko N., Boldova A. (2024) The latest aspect of assessing the level of currency security of Ukraine. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, vol. 4 (57), pp. 32–35. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4438>
6. Kerivnytstvo z mizhnarodnykh rezerviv ta likvidnosti v inozemnii valiuti. Available at: <https://www.imf.org/external/np/sta/ir/irprocessweb/dataguide.htm>
7. Reserve Currencies in an Evolving International Monetary System. Available at: <https://www.imf.org/en/Publications/Departmental-Papers-Policy-Papers/Issues/2020/11/17/Reserve-Currencies-in-an-Evolving-International-Monetary-System-49864>
8. Arslanalp S., Eichengreen B., Simpson-Bell C. (2022) The Stealth Erosion of Dollar Dominance: Active Diversifiers and the Rise of Nontraditional Reserve Currencies. Working Papers, no. 58. Available at: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2022/03/24/The-Stealth-Erosion-of-Dollar-Dominance-Active-Diversifiers-and-the-Rise-of-Nontraditional-515150>
9. Ofitsiinyi sait Mizhnarodnoho valiutnoho fondu. Available at: <https://www.imf.org/en/home>
10. Ofitsiinyi sait Natsionalnoho banku Ukrainy. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>

Стаття надійшла до редакції 11.10.2024